

RENAȘTEREA

„Hristos se naște, mă-
riți-l; Hristos din ceruri
întâmpinați-l; Hristos pe
pământ, înălțați-vă, cân-
tați Domnului tot pă-
mântul...”

Din Catavasilile Crăciunului.

Organul Episcopiei ortodoxe române a Vadului, Feleacului și Clujului

Apare sub conducerea unui comitet

Redacția și Administrația :
Cluj, Plața Malinovski Nr. 18.

DARUL CRĂCIUNULUI

Crăciunul este sărbătoarea darurilor. O moștenire din bătrâni, extinsă pe întreg cuprinsul lumii creștine. De Crăciun trebuie să se bucure și mari și mici, și cei care înțeleg sensul istoric al minunii din Vifleem, și care încă în frăgezimea minții lor nu-l pot cuprinde. Pentru cei mari daruri simbol al marelui dar pe care l-a făcut Dumnezeu omenirii, pentru cei mici un mijloc de a le înflori zilele de praznic al veseliei.

Crăciunul e praznicul plinirii vremii, prin proroci amintită, în care Dumnezeu pe fiul Său îl va trimite în lume, chip de om îmbrăcând pentru a fi într-o conviețuire cu oamenii, să le arate drumul ce duce la fericire.

Plinirea vremii un dar divin și în o răsplată meritată. Nu meritele omului vechiu au cerut-o, nu dreptatea a poruncit-o, ci mila dragostei dumnezeiești. Pe omul vechi îl cunoaștem descris în toată goliciunea și micimea vieții lui. Iată cum ni-l descrie apostolul Pavel: „Și au schimbat mărirea lui Dumnezeu celui nestricăcios și asemănarea și înfățișarea omului stricăcios și a pășărilor și a dobitoacelor cu patru picioare și a târâtoarelor” (Rom. 1, 23). „Plini fiind de tot soiul de nelegiuire, de viclenie, de lăcomie, de răutăți, plini de pizmă, de ucidere, de ceartă, de înșelăciune, de purtări nesuferite; șoptitori, bârfitori, urători de Dumnezeu, cutezători, trufași, lăudaroși, născocitori de rele, nesupuși părinților, desmetici, călcători de cuvânt, fără iubire firească, fără milă”. (Rom. 1, 29-31). Poate cineva să-l combată pe apostolul neamurilor? Au nu pe aceste uriciuni ale vieții este clădită societatea lumii vechi? Au nu prin ele s'a prăbușit aceea societate, ca o rușine, a istoriei omeniești?

Iar darul dumnezeesc nu este nașterea unui om, unui genial filosof, unui erou revoluționar, unui făuritor de doctrină nouă, ci mai mult. Până la el avut-a

lumea multe figuri de elită din toate categoriile, prin cari a mai licărit câte o rază de lumină, nici unul însă n'a putut schimba pe omul cel vechi, iar prin el lumea cea veche. Trebuia să vină însuși Dumnezeu ca să renască pe om.

Darul este intruparea lui Dumnezeu în Omul Iisus: Dumnezeu care a cutreierat drumurile Palestinei, îmbrăcat în haina celui mai umil cetățean al Procuratorului roman Pilat, care a înfruntat răutatea, vicleșugul, fățărnicia despoților, a coborât și casele pescarilor săraci, a celor obidiți, învățându-i, încurajându-i, trezindu-i la conștiința demnității lor omeniești, chemându-i la o nouă viață, care a dăruit tuturor căți au prins a-l înțelege, sănătatea morală și trupească, care a stabilit principiile unei vieți omeniești superioare, isvorite din drepturile și datoriile firești ale omului; care s'a făcut el însuși pe sine exemplu de viață, care a mers până la jertfa de sine pe muntele Golgota.

Un Dumnezeu care se jertfește pentru oameni, pentru a ispăși tot ceea ce omul a făcut până la el, este supremul act prin care se apreciază valoarea darului din Vifleem.

Și darul n'a fost zadarnic. Puterea învățaturii lui Hristos, puterea pildei lui de viață, puterea idealului fixat pentru cei care îl urmează, puterea izbăvitoare a jertfei sale, puterea cu care continuă să lumineze, să curajeze și întărească pe credincioși, a adus rod însutit și înmiit. Nașterea din apă și Duh anunțată lui Nicodem în Ierusalim, s'a împlinit și se împlinește în milioanele de ființe omeniești. Oamenii noi prin cari se plămădește o lume nouă. De aci bucuria darului de Crăciun.

E bucuria pentru toate bucuriile de cari ne-a învrednicit

Aniversarea nașterii lui Iosif Vissarionovici Stalin

— 21 Decembrie 1879 — 21 Decembrie 1949 —

Impresia pe care Stalin a avut-o despre Lenin la începutul acestui secol a primit o strălucită confirmare în deceniile următoare. Într'adevăr Lenin n'a fost un conducător al partidului, ci conducătorul lumii. Marea Revoluție din Octombrie 1917, epoca războiului de apărare împotriva intervenției străine și în sfârșit epoca începutului construirii socialismului, până la 21 Ianuarie 1924, toate poartă în largă măsură pecetea personalității lui Lenin.

Din Ianuarie 1924 conducerea partidului o preia cel mai apropiat colaborator al lui Lenin și în același timp cel mai strălucit elev al lui, Iosif Vissarionovici Stalin.

Actualul conducător al popoarelor Uniunii Sovietice și îndrumătorul oamenilor muncii din toată lumea în lupta pentru construirea socialismului și apărarea păcii, Iosif Vissarionovici Stalin (Djugavili) s'a născut la 21 Decembrie 1879 în orașul Gori din guvernământul Tiflis. Tatăl său era cîsmar, iar mama se trăgea dintr-o familie de țărani tobagi. În 1888 a intrat la școala teologică din Gori, pe care a terminat-o în 1894, intrând apoi în același an la seminarul teologic din Tiflis, unde urmează cursurile până la 29 Maiu 1899, când este exclus din seminar pentru propagandă marxistă. Încă din anul 1896 Stalin se afla în fruntea cercurilor marxiste din seminar. El duce o foarte rodnică propagandă printre muncitorii petroliști din Tiflis. Din încredințarea partidului organizează și conduce timp de 2 ani mișcarea muncitorilor din Batum. Este arestat, deportat în Siberia răsăriteană, de unde reușește să evadeze abia la 5 Ianuarie 1904. Întors din nou la Tiflis duce până în Octombrie 1917 o existență plină de lupte activând în ilegalitate. Arestat mereu și evadând mereu, dar lucrând în continuu sub direcțiile generale ale lui Lenin, el este pretutindeni organizatorul grevelor și al demonstrațiilor muncitorești din Transcauzia și din Sudul Rusiei. Alături de Lenin, el este creatorul și organizatorul partidului.

Marea Revoluție din Octombrie și Războiul Civil extind și mai mult sfera de activitate a lui Stalin. Apărarea împotriva intervenționistilor necesită organizarea armatei și conducerea războiului, iar apoi imediat următorii ridică problemele noi ale luptei pentru constituirea socialismului. Reformele radicale ca și lupta împotriva curentelor burgheze și mic burgheze, a economiștilor, oportuniștilor, menșevicilor și troțkiștilor au găsit în Stalin întăritul inginer și întăritul soldat.

Între 1924 și 1940 toată extraordinara energie a acestui conducător de masă a fost absorbită de opera constructivă a noii orânduri sociale. Industria grea a fost dezvoltată, industria ușoară, agricultura colectivizată, mecanizată și dezvoltată pe baze științifice, totul reorganizat din temelie și îndrumat. În fiecare reformă și proiect se simte puternic influența acestei personalități excepționale.

Războiul de apărare a patriei dintre 1941-1945 a întrerupt acest avânt constructiv și a distrus o mare parte din realizările înfăptuite. După victorie însă munca a fost reluată din nou, ajungându-se să se atingă din nou și uneori chiar să se depășească nivelul producției din 1940.

În domeniul social retribuția oamenilor muncii s'a îmbunătățit, armonizându-se cu munca prestată și necesitățile lor. Învățământul și așezămintele culturale au primit o nouă îndrumare și ajutoare remarcabile. Analfabetismul a fost înlăturat complet. Asistența socială a luat proporții largi, necunoscute în alte părți.

În domeniul politic primejdia unui nou război mondial găsește în Uniunea Sovietelor și în politica ei pașnică de colaborare prietenească dintre popoare pe cel mai redutabil adversar.

De aceea cu prilejul aniversării zilei sale de naștere toți iubitorii de pace îi aduc omagiile lor.

De aceea, iarăși, cei ce privesc astăzi evoluția partidului și a orândurii sociale noi, îl apreciază pe Stalin așa cum la rândul său el însuși îl aprecia pe Lenin. Dacă Vladimir Ulianov Ilci-Lenin a fost creatorul partidului revoluționar și conducătorul lui ideologic și tactic în timpul revoluției, Iosif Vissarionovici Stalin a fost realizatorul practic al revoluției, marele puternic stat care își pune toate forțele în slujba apărării păcii. Stalin este îndrumătorul nu numai al popoarelor sovietice, ci și al tuturor popoarelor iubitoare de pace, al oamenilor muncii din lumea întreagă.

De aceea aniversarea zilei sale de naștere este întâmpinată cu frenetică bucurie de toți oamenii muncii eliberați de exploatarea semenilor ca și de teama unor noi și continue războaie.

CONSTANTIN STAIU

Hristos. O bucurie generală, de care toți trebuie să se împărtășească, fiindcă Dumnezeu nu se uită la fața omului ci la faptele vieții lui.

Mai cu seamă azi bucuria aceasta în deosebi trebuie să ne cuprindă sufletul. În zilele istorice pe cari le trăim înțelegem valoarea darului venirii Mântuitoare. Azi frământă mai mult năzuințele omenești spre organizarea vieții sociale și tipar nou cât mai apropiat de forma

care garantează expulzarea răului din lume și întronarea armoniei și binelui universal.

Azi omul duce lupta lui Hristos de a sparge definitiv barierele ce despart pe oameni. Azi și cei asupriți ieri, cei care nu aveau o bucată de pâine, nu aveau nici un drept, se pot bucura de darul lui Hristos. Azi Praznicul bucuriei creștine este un praznic al bucuriei tuturor.

Prof. Dr. L. G. MUNTEANU

Simbolica luminărilor

Cultul divin al sfintei noastre Biserici se folosește de anumite obiecte luate din viața noastră de toate zilele, dar cărora le dă un sens și o semnificație ce depășește întrebuințarea lor obișnuită. Unul dintre aceste obiecte este și lumina.

Întrebuințarea luminărilor în cultul divin creștin este de o dată străveche și se poate afirma cu siguranță că a trecut în cultul creștin din cultul legii mozaice a Vechiului Testament. Sf. Scriptură menționează în F. A. c. 20, v. 8, că odaia din Troua, unde se adunaseră creștinii pentru frângerea pâinii (deci odaia ce îndeplinea rolul de biserică) era luminată foarte puternic, fiindcă ardeau în ea multe lumini. De asemenea se poate înțelege ușor că folosirea luminărilor în epoca creștinismului veacului I (ca de altcum și a veacurilor următoare în care creștinismul a fost persecutat) a fost determinată și de necesități practice, deoarece creștinii erau siliți să se adune în locuri întunecoase (peșteri, subterane, grote, catacombe etc.), iar acolo prezența luminărilor aprinse era absolut necesară.

Dar, este sigur că încă din această vreme, de întrebuințarea luminărilor în cadrul serviciilor divine s'a legat și o semnificație simbolică. De aceea scriitorul bisericesc Ieronim, în scrierea lui „Contra lui Vigilantiu” ne spune că din vremuri străvechi era obiceiul ca în toate bisericile orientale, în timp ce se citea evanghelia, să se aprindă lumina — chiar dacă soarele strălucea pe cer — căci aceasta se făcea nu numai pentru a alunga întunecul, ci și pentru a arăta semnul bucuriei. Așa dar, încă din primele veacuri, aprinderea luminărilor în biserică a avut o semnificație simbolică, legată de însuși rostul serviciilor divine și astfel s'a generalizat practica liturgică de a nu se săvârși niciun serviciu dumnezeesc — mai ales în biserică — fără să fie aprinsă măcar o luminare.

Comentatorii liturgici ne dau adesea semnificația simbolică a luminării, semnificație care și-a îmbogățit conținutul de-a lungul veacurilor. Astfel, primordial lumina luminării însemnează lumina cea adevărată a învățaturii creștine, care prin taina sfântului botez luminează și sfințește pe tot omul ce vine în lume. Mântuitorul Iisus Hristos a spus: „Eu sunt lumina lumii; cel ce vine după mine nu va umbla întru întunec, ci va avea lumina vieții” (Ioan 8, 12). Întrebuințarea luminilor aprinse în biserică însemnează deci și prezența luminii învățaturii lui Hristos în lume, pentru a risipi întunecul necunoștinței. Întrebuințarea luminării primește și semnificația simbolică a împlinirii actelor cultului creștin nu în secret, pe ascuns, ci la lumină, în mod public, astfel că oricine este în prezent, le poate vedea, ele nu sunt menținute — ca în religiile păgâne — drept privilegiul unei clase de inițiați, ci toți creștinii sunt chemați să participe la slujbele dumnezeiești, lumina luminării însemnând deci publicitatea lor.

Aprinderea luminării mai însemnează și aducerea aminte de izvorul luminii și al vieții, care este Dumnezeu, de aceea, de câte ori creștinul vede o luminare aprinsă, el trebuie să-și amintească de Cel ce l-a creat, deci de originea și izvorul vieții sale. Tot din punct de vedere obiectiv, lumina mai simbolizează curățenia și nevinovăția, precum curate sunt florile din care albinele adună mierea și ceara din care se fac luminările, iar mireasma binemirosoasă ce iese din arderea luminării de ceară, trebuie să ne amintească de mireasma virtuților creștine.

Dar în afară de simbolica luminării d. p. d. v. obiectiv, tot așa de variată este semnificația simbolică a ei și din punct de vedere subiectiv. Mai întâi aprinderea luminării și așezarea ei într'un sfeșnic sau înaintea unei icoane reprezintă înălțarea cugetului nostru către

Dumnezeu, precum și curățenia gândului cu care creștinul vine la biserică. Ea simbolizează de asemenea îndreptarea dorințelor și a cererilor noastre curate înaintea lui Dumnezeu, precum și manifestarea în extern a luminării noastre sufletești prin lumina învățaturii creștine. Ea este un mic dar, un mic prinos adus Tatălui Ceresc, prinos care prin curățenia și simplitatea lui, exteriorizează gândul și în general viața celui ce este cu adevărat creștin. Ea arată și trezvia sufletească a creștinului și aducerea aminte de momentul în care viața noastră se va mistui ca lumina și ferirea de fapte care să ne aducă osânda, deci ea simbolizează grija noastră permanentă pentru cele sufletești. Prin felul cum arde și se mistuește, ea simbolizează și râvna sau zelul nostru către Dumne-

zeu, după cuvintele Scripturii: Râvna casei Tale, Doamne, mă mistue; aducându-ne aminte de scurtimea vieții noastre, ea ne îndeamnă a fi mereu râvniți în cele către Dumnezeu. În sfârșit, lumina e semnul bucuriei că ne-am împărtășit chemării cerești.

Cunoscând deci simbolica și semnificația luminării în cadrul serviciilor divine, ca și în întrebuințarea personală în biserică, creștinii noștri trebuie să înțeleagă că este de a lor datorie a continua tradiția liturgică a înaintașilor și a aprinde cât mai des lumina în sfânta biserică, acest obicei constituit cel mai bun mijloc de a ne ridica gândul nostru spre Dumnezeu, părintele luminilor și de a arăta în mod practic ofranda zilnică a inimii noastre pe altarul rugăciunii.

Prof. I. ZĂGREAN

Patriarhul Iustinian Intregitorul!

Cronicarul vieții noastre religioase care va încreta pe răboj sine ira et studio, curgearea vremii și a faptelor ei făcând abstracție de „contribuția hotărâtoare la reîntregirea Bisericii ortodoxe din Ardeal” (Prof. Stanciu Stoian, ministrul Cultelor, Cuvânt la deschiderea Adunării Naționale Bisericești, din 6 Iunie 1949, publicat în Bis. Ort. Rom. Nr. 7—10, Iulie—Oct. 1949) a l. Prea Fericitului Patriarh Iustinian o va putea face numai cu un gând hamniș de a tăcea adevărul — ceea ce este cam acelaș lucru cu tăgăduirea lui.

Sublinirea pe care o face însă Ministrul Cultelor din Republica noastră populară, Dl. Prof. Stanciu Stoian, prin răspunderea ce o are, prin calitatea de reprezentant legiuit al poporului, este sublinierea unui adevăr — iar adevărul, este cel mai de preț omagiu

ce i se poate aduce înalt Prea Fericitului Patriarh Iustinian. Da! Patriarhul Iustinian este Patriarhul reîntregitor al Bisericii românești. Plinirea acestui ideal din Psalmul 132 este de ajuns pentru a umplea cu prisosință vasul unei vieți pământești.

Că recunosc unii sau nu; că le place unora sau nu: adevărul stă și rămâne acelaș. Patriarhul Iustinian este întregitorul Bisericii românești.

Pentru aceasta, după Dumnezeu, înalt Prea Fericitului Părinte Patriarh Iustinian îi datorăm mulțumire „în primul rând” — și recunoștință nefășită.

Așa cum acest adevăr îl recunoaște Ministrul Cultelor, Prof. Stanciu Stoian, îl putem recunoaște cu toții și să-l mărturisim totdeauna când se ivește prilejul.

Prof. Dr. Fl. Mureșanu

Despre Sfânta Liturghie

Luminându-ne mintea, limpezindu-ne gândurile și curățindu-ne inima, să pornim spre a cunoaște amănunțit timpul și locul unde ne putem întâlni cu Hristos, nu nevăzut, ci în chip tainic văzut.

Locul e sfânta biserică, iar timpul în care Răscumpărătorul nostru se aduce și arată iarăși, jertfă precurată, pentru sufletele noastre, e timpul dumnezeiești Liturghii.

În timpul acestei slujbe sfinte — spre bucuria cerului și a pământului — Fiul lui Dumnezeu, din nou își petrece în chip tainic viața Sa, dela peștera din Betleem și până pe Muntele Înălțării. De acolo, darurile ce se revarsă prin aceasta cerească slujbă, sunt nenumărate, Hristos însuși deșertându-și

neîncetat viața Sa, în trupul turmei Sale, și ca un soare primăvăratec, umple țarinele sufletelor de bogate roduri duhovnicești. Lucru, ce nu numai îndreptățește, ci deadreptul impune oricărui suflet dornic de mântuire, să zăbovească cât mai des asupra cuvintelor sfintei Liturghii.

Pline de slavă și cutremurătoare simplitate, acestea cuvinte, ce sunt haina smerită, cu care mintea omenească a căutat să înveșmânteze taina mărită și necuprinsă a dumnezeiești împărtășanii sunt ca niște sunete de trâmbiță, ce răscolesc până în adâncul ei, firea noastră.

Ceiece dă însă mai ales viață acestor cuvinte, e faptul, că după ce preotul cu glas mărit repetă cuvintele Mântuitorului: „Luați mâncați,

„acesta este trupul meu“ și „Beți dintru acesta toți, aceste este sângele meu al legii celei nouă, care pentru voi și pentru mulți se varsă spre iertarea păcatelor“, iar la strană se cântă: „Pre Tine te laudăm...“ poporul fiind îngenunchiat, pâinea și vinul de pe sfântul altar, prin puterea Duhului Sfânt, se prefac în însuși trupul și sângele Domnului nostru Iisus Hristos.

O, de ne-ar cădea de pe ochii solzii neputinții trupești, ce minuni negrăite ar gusta sufletele noastre în clipele acelea. Cu adevărat atunci biserica e rai pământesc, iar altarul scaum înfricoșat al Prea Sfintei Treimi, care în vremea aceea, e acolo de față. Fiul jefindu-se pentru noi, Duhul Sfânt umplându-le pe toate de lumină și viață, iar Tatăl, primind jertfa preacurată și înfricoșată, de împăcare, a Fiului.

Ingerii, Arhanghelii, Serafinii și Heruivimii, în frunte cu Preacurata Fecioară Maria, și alături de cetele dreptilor, Proorocilor, apostolilor, Mucenicilor și Cuvioșilor, cântând, slavoslovesc, zicând: „Sfânt, Sfânt, e Domnul Savaot. Plin este cerul și pământul de mărirea Lui; Osana întru cei de sus. Bine este cuvântat, cel ce vine întru numele Domnului; osana întru cei de sus“. Și neamul omenesc suspinând, șoptește mai departe cu umilință: „Pre Tine Te laudăm, pre Tine bine Te cuvântăm, Ție îți mulțumim Doamne, și ne rugăm Ție Dumnezeului nostru“.

Când preotul rostește: „Să luăm aminte Sfintele Sfinților“, trupul Mântuitorului se sfarmă, dar nu se împarte, ci în fiecare fărîmătură rămâne întreg, spre a se da tuturor celor ce cu credință și cu dragoste se apropie, cântând: „Bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului; Dumnezeu e Domnul și s'a arătat nouă“.

Apoi, toți cei ce cu trupul lui Hristos s'au cuminecat, dimpreună și cu cei ce au luat parte numai, la această dumnezească slujbă, săltând și bucurându-se, zic: Am văzut lumina cea adevărată; primit am Duhul cel ceresc; aflat am credința cea adevărată, nedespărțitei Treimi închinându-ne că aceasta ne-a mântuit pre noi*. Urmând mai departe: „Să se umple gurile noastre de lauda Ta Doamne, ca să laudăm mărirea Ta: că ne-ai învrednicit pe noi a ne împărtăși cu sfințele, dumnezeieștile, nemuritoarele, precuratele și de viață făcătoarele Tale taine; întărește-ne pre noi întru sfințenia Ta toată ziua să ne învățăm dreptatea Ta. Aliluia“. După aceasta, mai urmând numai câteva rugăciuni scurte, din partea preotului, care încheind, dă ultima binecuvântare sufletelor, pe Hristos Impăratul Mării.

Cum am spus la început, aceasta slujbă e inima creștinismului, întotdeauna, prin aceasta, Hristos fiind prezent în mijlocul turmei Sale, cum zice și un dascăl a Bisericii noastre:

„nu prin amintiri istorice, numai, și nici nu numai în conștiința și amintirea despre El a credincioșilor, ci real cu ființa Sa.“) De aceea, a face cunoscut și a aduna sufletele în această tainică slujbă, e tot una, cu a le îmbrăca în zeaua nebiruită a credinții și trăirii adevărate în Hristos.

*) Prof. P. Svetlov „Invățătura Creștină“ Vol. II, pag. 641.

De Nașterea Mântuitorului

„Iar când a venit plinirea vremii, a trimis Dumnezeu pe Fiul său cel născut din femei, carele s'au făcut sub lege; ca pe cei de sub lege să-i răscumpere, ca să luăm moștenirea fiească“.

Cu aceste cuvinte, a caracterizat Apostolul Pavel (Gal. 4, 4—5) scurt, dar foarte potrivit, originea, trimiterea și scopul Mântuitorului.

Nașterea Mântuitorului

„Plinirea vremii“, a apărut odată cu dorința oamenilor după un Mântuitor, dorință născută din frământările și nedreptățile existente în momentul nașterii Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

Lumea în care s'a născut Hristos, a fost o lume învechită și băntuită de toate relele izvorite dintr'o civilizație orbitoare în aparență, dar lipsită în fond de legile moralei și ale omeniei. În dosul strălucirii mari dela palate și curțile bogătașilor, trăia sărăcia și mizeria. În mijlocul belșugului și luxului se practica, fără nici un fel de strângere de inimă, cea mai mare imoralitate. Totala necredință, imoralitate fără margini, pruncucideri, iată semnele caracteristice ale acestor timpuri. Întreg așezământul

Dulceața și bucuria ce picură în suflete Sfânta Liturghie, umple inimile de credință, așa cum soarele umple de lumină ochii sănătoși, care apoi, nu mai au nevoie de argumente ca să poată crede în lumina ce i-a luminat.

Protos. IUSTINIAN CHIRA

social era zdruncinat din temelie, din cauza mocirlei în care se zbătea înalta societate și a nedreptăților sociale ce trebuiau suportate fără drept de ripostă de către cei lipsiți de drepturi și privilegii. În aceste vremuri, antagonismele sociale au ajuns apogeul și odată cu ele s'a născut în sufletele oamenilor o dorință vie

conștiința oamenilor, care vedea în ea progresul și schimbarea în bine a omenirii.

În întreg imperiul roman, se cuibărise această conștiință, această presimțire a apariției unei mântuirii, dorită de toți. Despre această ne dau mărturie și istoricii Tacitus și Suetonius. Primul spune: „Mulți erau convinși că în cărțile preoțești e cuprinsă prevestirea că în acel timp Orientul va deveni puternic și că bărbați din Iudeea vor pune mâna pe domnia lumii“ (Histor. V, 13), iar al doilea observă: „Întreg Orientul era familiarizat cu vechea opinie, păstrată prin tradiție că bărbați din Iudeea își vor însuși domnia lumii“ (Vita Vespas. c. 4). În zilele Caesarului Augustus, se apropia scadența săptămânilor de ani ale lui Daniil (9, 24sq), templul lui Zorobabel aștepta pe cel care avea să-l preamărească (Agheu, 2, 4; Malah. 3, 1). Mii de ani trecuseră de când Adam cel dintâiu, a devenit protopărintele omenirii păcătoase, acum trebuia să sosească al doilea Adam, „Fiul Omului“, care trebuia să împace lumea cu Dumnezeu și să dea omenirii o viață nouă.

Oare de ce a apărut Mântuitorul așa de târziu în lume? De ce a lăsat să fie așa de mult așteptat?

Răspunsul la aceste întrebări ni le dau chiar primii creștini, printre care și „Autorul necunoscut al epistolei către Diognet“: „Mântuitorul a lăsat să aștepte omenirea venirea Lui, până atunci, când în fine omenirea conștientă de păcatele ei, era dornică să vină cineva, care s'o mântuiască“.

Fiul Cerescului Domn a venit în lume ca să pună capăt legământului vechiu și în locul acestuia să înființeze un legământ nou, al milosteniei, al iubirii, nu al legii precum a fost cel vechiu.

Numai prin Hristos, oamenii și popoarele au înviat la viață, la realitate, la adevărata fire omenească, capabilă de idealuri morale.

Cuvine-se deci, să ne plecăm genunchii în fața Aceluia, care S'a născut într'o noapte Sfântă, ca să aducă pe pământ, o viață nouă, pace și între oameni, bună învoire.

Prof. G. G. STĂNESCU

Hristos se naște măriți-l...

Hristos se naște, măriți-l; Hristos din ceruri întâmpinați-l; Hristos pe pământ, înălțați-vă, cântați Domnului tot pământul...

Așa și-a început sf. Grigorie Nazianzanul una din cuvântările sale la praznicul Nașterii Domnului Iisus — și aceste cuvinte pentru frumusețea și adevărul ce-l cuprind au

trecut în minunatele catavasi ale Crăciunului.

Sfântul de Dumnezeu cuvântător prin aceste puține cuvinte a voit să le spană și celor de odinioară fericii ascultători ai predicilor sale și nouă și celor ce vor veni după neștiința noastră din această lume, că Hristos cel ce s'a născut o unică

data în ieslea de lângă Vif eem, ca să-ți fie Mântuitor trebuie să se nască și în inima ta, ceea ce este egal cu nașterea de isnoavă în Hristos.

In această naștere a lui Hristos în tine sau a ta în Hristos te face și pe tine fiu al lui Dumnezeu: „Căci toți sunteți fiii lui Dumnezeu, prin credința în Iisus Hristos” (Galateni 3, 26). „Și pentru că sunteți fii, trimis-a Dumnezeu pe Duhul Fiului său în inimile voastre, care strigă: Abba!” (Părinte). (Galateni 4, 6).

Semnul arătat al nașterii în Hristos este să ai „simțirea care era în Hristos Iisus” (Filipeni 2, 5),

Și aceasta înseamnă cel mai de preț omagiu și elogiul ce-l poți aduce lui Hristos: simțirea (a să nu mai fie a „ta” ci a lui Hristos — să poți spune așa cum a spus sf. Pavel: Nu mai sun' ei — ci Hristos trăiește în mine.

Ca să trăiască, mai întâi trebuie să se nască în tine — și aceasta este slava de preț și cuvântoasă: Dacă Hristos Domnul se naște în tine — i-ai adus cea mai înaltă mărire. Il mărești pe Hristos dacă îl lași să se nască în inima ta.

Mărești-l pe Hristos prin nașterea

lui în inimile voastre — Hristos se naște, mărești-l! — căci El este „chipul lui Dumnezeu celui nevăzut, mai întâi născut, decât toată făptura” (Coloseni 1, 15).

Prin naștere și în noi, Hristos Domnul rămâne același ipostas neschimbat al lui Dumnezeu — al cărui chip din noi — așa cum ne-a zidit după chipul său — prin păcat l-am întunecat, l-am desfigurat, l-am schimonosit, — și numai prin Iisus îl putem ridica iarăși la frumusețea cea dintâi — și împăca cu Dumnezeu (vezi Colos. 1, 20).

Alte chipuri să nu ne amăgiască — ci să lăm aminte la 2 Tesaloniceni 2, 3.

Căci prin nașterea lui Iisus Domnul și în ieslea de lângă Vif eem și în ieslea inimei noastre „bunătatea și iubirea de oameni a Mântuitorului nostru Dumnezeu s'au arătat.

El ne-a mântuit... după a lui îndurare prin baia nașterii celei de a doua și prin înnoirea Duhului Sfânt (Tit 3, 4-5).

...Nemuritorului, nevăzutului, singurului Dumnezeu: fie cinste și mărire, în vecii vecilor. (1 Timotei 1, 17).

Prot. Dr. Fl. MUREȘANU

Meditație de Crăciun

„Să mergem dar până la Vif eem să vedem lucrul acesta ce s'a făcut și pe care Domnul ne-a dat să-l cunoaștem”. Luca II, 15.

Este noapte. Noaptea tainică și sfântă în care se naște Izbăvitorul lumii. Suflete al meu înalță-te pe aripile gândului și du-te în spre Răsărit în Țara făgăduinței în care șerpuiește apele repezi și limpezi ale Iordanului. Du-te suflete la Vif eem primește și ascultă tot ce s'a făcut pentru mântuirea ta și tot ce a voit Domnul să cunoști pentru fericirea ta.

Este noapte, noapte fără seamăn. Mii de oameni umblă pe drumuri și pe ulițe, căci toți trebuie să se înscrie la porunca Impăratului. Mii de oameni sunt cuprinși de spaimă, alții de bucurie, căci pe cer s'a arătat o stea luminoasă, ce vine într-una dela Răsărit spre Apus. Unii sunt păgâni, dar bucurie tainică se naște în inimile lor; oare nu acesta este semnul ce vestește venirea în lume a unui Fiș, care va face dreptate și fericire în lume, precum a zis Sybilla? Alții sunt Evrei, peste tot se adună grupuri și își șoptesc cu bucurie că astăzi se împlinesc zilele profetului când trebuie să se nască Mesșia, Fișul lui David.

Ei saltă de bucurie, căci Mesșia va slobozi poporul ales din robia Edomului păgân.

Numai Irod și Ierusalimul nu se bucură, ci se cutremură de spaimă. Irod și Ierusalimul cunosc semnul acesta, au văzut steaua Lui. Irod știe că este strein care a luat sceptrul lui David și chiar atunci va veni Mesșia când sceptrul lui David va trece în mâinile strefne, pentru aceea Irod se cutremură de spaimă și de mânie, iar Ierusalimul de mânia lui Irod. În cugetul întunecat al lui Irod incolțește burufana uciderii lui Mesșia, iar Ierusalimul cel ce ucise profetii se teme de mânia lui Irod și de mânia lui Mesșia.

Steaua se apropie tot mai mult, cu ochii ațintii o privește și o urmează Magii dela Răsărit. Drumul Magilor este greu obositor și plin de primejdii, dar ei nu se descurajează, ci merg înainte călăuziți de steaua lui Mesșia. Și venind steaua

a stătu deasupra staulului din Vif eem, unde se născuse Pruncul Iisus.

Magii n'au timp să se mire de simplitatea locului în care se naște Mesșia, căci cerul este deschis, îngerii urcă și coboară cântând „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire”. Totul este plin de lumină și de bucurie mare.

Păstorii cei simpli și curați la inimă, sunt primii cari aud vestea nașterii Fișului lui David. Ei sunt primii cari îl văd și vestesc și altora nașterea Lui.

Magii văd și aud fapte minunate. În Pruncul cel mîtitel, ei recunosc pe Mântuitorul lumii și l-se închină, dându-i daruri ce se cuvî unuia Arhieru și Impărat: aur smîrnă și tămăle.

E noapte tainică și liniștită. Toată creatura își are trimișii ei în staulul dela Vif eem. Toată suflarea cuprinsă de bucurie cântă cu îngerii „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire”.

Doamne Isuse Hristoase, dă-mi mie robului Tău, darul Tău ca să înțeleg, celce s'au făcut în Vif eem pentru sufletul meu. Invrednicește-mă să te urmez dela Vif eem până la Golgota și până la judecata ce va să vie. Dă-mi mie stăpâne să pricep venirea Ta în lume, să învăț simplitatea, modestia și smerența ce mi-ai arătat în staulul din Vif eem. Nu voiu râvni așternut moale, molesitor, nu voiu căuta comoditatea trupului, ci înfrânarea lui și ostentarea lui în tot lucrul cel bun.

Dă-mi Doamne ca și Magiilor, credință, perseverență în bine, fereste sufletul meu de îndoieli și desnădejde.

Dă-mi mie Doamne, ideal, steaua Ta, ca în toate zilele vieții mele să am ochii ațintii la ea, să înving greutăți, osteneți, primejdii și să mă închin Ție aducându-ți dar, aurul inimii curate, smîrnă căinței și tămăla rugăciunilor.

Ferește-mă Doamne, de isplta lucrului strein, ca să nu tremur ca Irod, ci să mă bucur cu Tine.

Voiu primi în viața mea, numai

ceea ce mi se cuvîne și nu voiu pofti lucrul altuia.

Dă-mi Stăpâne, înțelepciune, ca să învăț dela păstorii dela Vif eem entuziasm și curățenie sufletească.

Curățește-mi inima și invrednicește-mă pe mine smeritul să fiu păstor bun, să alerg la Tine spre

a mă închina, să alerg la alții să Te vestesc și să fiu păstor al turmei Tale, care în veci să cânte cântarea bucuriei: „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, întru oameni bunăvoire”.

D. BODEA

Moș Crăciunul Studenției

Nu mai credeam demult în veracitatea lui Moș Crăciun. Mai bine zis până atunci n'am crezut niciodată. Trecusem prin copilărie ca printr'un parc din Noemvrie, pustiu, și rece. Pe la noi n'a venit niciodată Moș Crăciun. Eram opt copii și dacă ar fi greșit să nimerească la casa noastră cu siguranță că atât de dornici de jucării și de daruri cum eram, repede, l-am fi lăsat cu traista goală. Mai ales după ce murise și mama. Venea numai la notar, la învățător și la băieții boldașului din colț. Dar nici la ei nu era la toți un Moș Crăciun adevărat. La boldaș știu sigur că era fratele meu cel mare, îmbrăcat cu cojocul de oaie al tatii, cu barbă și mustețe de fuor și cu căciula tatii cea rotundă. Darurile le aduse boldașul dela oraș.

Mai târziu, pe vremea liceului, Moș Crăciun venea tot pela copii boldașilor. Eu l-am văzut numai în vitrină, dar nici acesta nu era un Moș Crăciun adevărat, ci unul din ciocolată, zahăr și vată.

Intr'un Moș Crăciun adevărat n'am crezut până în vremea studenției. Nici atunci n'a venit la mine, dar mi-a trimis darurile.

Eram în anul II. Câteva zile după plecarea studenților în vacanța de Crăciun. Mă dusesem la un seminar să împrumut câteva cărți pentru citit în acest timp. Biblioteca seminarului era condusă de o colegă.

— Nu pleci în vacanță?
— Nu.
— De ce?
— E prea departe și n'am bani.

Am luat cărțile sub braț și am plecat.

Cu o zi înainte de Crăciun, dimineața, colega dela bibliotecă a trecut pela cămin și mi-a lăsat un plic.

In plic 1000 de lei și un bilet: „E Crăciunul”. Nici o semnătură, dar am recunoscut scrisul profesorului. Atât.

* * *

Știu că mi-am cumpărat un stilou, o pereche de ghete, și dela anticar, o serie de cărți după cari jinduiam demult, dar cari niciodată nu se puteau învărednici de prevederi bugetare.

Seara, singur-cuc în dormitorul căminului, m'am trezit cântând:

„Moș Crăciun cu plete dalbe
A sosit de prin nămeți...”
Cântam sincer.

Credeam în veracitatea lui Moș Crăciun.

Mai târziu l-am mai întâlnit pe Moș Crăciunul din acel an, dar n'am putut să-i mulțumesc niciodată. Emoția mă sugruma totdeauna, roșeam, plecând ochii și nu puteam scoate niciodată vre-un cuvânt. Mă prezentam însă mai bine pregătit decât la oricare alt examen.

Cred și astăzi în veracitatea lui Moș Crăciun.

Moș Crăciun e un suflet mare, care vine totuși uneori și la cei lipsiți, din amintirea cărora apoi nu se șterge atât de repede ca din amintirea celorla la cari vine cu regularitate an de an, îmbrăcat în cojocul de oaie al tatii, cu barbă și mustață de fuor și cu daruri cumpărate de părinți de pe la prăvăliile din oraș.

P. S. DORINI

Colindele noastre

Potrivit obiceiului poporului creștin, deodată cu postul Crăciunului, în vederea apropierii Sărbătorilor Nașterii Mântuitorului, revine pela casele credincioșilor repetițiile frumoaselor cântece religioase de Moș Ajun și Moș Crăciun, a cunoscutelor „Colinde”, ca cele mai atrăgătoare și mai răspândite cântece religioase creștinești, cari fac parte din folclorul muzical religios.

Colindele sunt creații anonime ale poporului, scrise în poezie ritmică și cântate de popor, având cele mai variate texte și melodii. Aceste creații poetice și muzicale provenite din poporul muncitor, din străvechii timpuri, erau cântate cu drag de toți copiii fără deosebire, dar mai ales de copii și adulți proveniți din țărani săraci și mijlocași,

cari mergeau în seara Crăciunului cu colinda pentru a vesti bucuria sărbătorilor creștinești și pentru a înveseli poporul, dorind sărbători vesele și fericite pela casele oamenilor.

Filologii noștri cad de acord asupra originii cuvântului „Colindă”, ce derivă dela latinescul „Kalendae”, care înseamnă cea dintâi zi a fiecărui luni sau însăși luna. La calendele lui Marte obișnuiau să se serbeze „Matronalia”, la cari serbări cetățenii romani se dăruiau reciproc. Colindatul așa dar era un obicei moștenit dela Romani.

Incât privește textul și melodia colindelor le găsim foarte variate ca formă, ritm, limită, măsură, ornamente, melodie, ca relație de text

(Continuare în pag. 8)

Vizita I. P. S. Patriarh Iustinian la Cluj și Mănăstirea Nicula

Ziua de 7 Decembrie a fost zi de mare praznic și de bucurie pentru Eparhia noastră, pricinuită de înalta și mult dorita vizită a Prea Fericitului Patriarh Iustinian.

În seara zilei de 7 Dec., în dangătul clopotelor tuturor bisericilor românești din Cluj, I. P. S. Patriarh și însoțitorii este întâmpinat în fața catedralei

de P. S. Nicolae, împreună cu întreg clerul dela Centrul Eparhial, dela parohii, de profesorii și studenții Institutului teologic precum și de mulțime de popor credincios.

Se săvârșește apoi în catedrală Doxologia pentru sănătatea I. P. S. Patriarh, după care P. S. Nicolae rostește cuvântul de bun venit.

Cuvântarea P. S. Nicolae

Inalt Prea Sfinția Voastră,

Cu inimile imbucurate ca în zilele marilor praznice, dăm slavă și mulțumită Părintelui ceresc, că am ajuns clipa în care putem sta, aici, față către față cu Inalt Prea Sfinția Voastră, întâlțtătorul Sfinței noastre Biserici.

Clipa aceasta am așteptat-o de mult - și știm că numai pricină binecuvântate V'au făcut să amânați până acum înalta vizită cu care cinștiți cetatea de reședință a Eparhiei noastre. Ci, cu cât așteptarea noastră a fost mai îndelungată, cu atât bucuria împlinirii ei este mai mare.

Abia a trecut o jumătate de an decând reprezentanții clerului și poporului din întreg cuprinsul țării, adunați în București, V'au omagiat după cuvântă pentru multele înfăptuiri cu care V'ați încununat în decursul unui an de ședere pe scaunul de Patriarh al R. P. R. Această aniversare care a luat proporțiile unei solemnități obștești a umplut de justificată bucurie și inimile noastre.

Ci noi, cei din Transilvania reintregită în dreptele ei hotare, avem pricină osebite pentru a Vă aduce omagiile recunoștinței noastre, fiindcă sub patriarhiceasca oblăduire a Inalt Prea Sfinției Voastre s'a înfăptuit istoricul act al reintegrării Bisericii strămoșești, prin ruperea

peceților mîncinoase dela 1700 și prin întoarcerea acasă a fraților pe cari momeli și prigoane vrășmașe i-au silțt - acum un pătrar de mileniu - să treacă la legea împăratului habsburgic din Viena.

peceților mîncinoase dela 1700 și

peceților mîncinoase dela 1700 și

I. P. S. Patriarh Iustinian

Și iarăși, cu sprijinul Inalt Prea Sfinției Voastre, al Sf. Sinod și al Domnului Ministru Stancu Stolan s'a înființat și organizat Institutul nostru teologic de grad universitar, chemat să crească pe viitorii slujitori ai altarelor strămoșești din Ardealul de sus și să desăvârșească

pregătirea preoților noștri de azi, pe potrivă vremii în care trăim.

Înțelegând importanța acestui așezământ de cultură teologică și cetățenească, Inalt Prea Sfinția Voastră l-ați ajutat cu dărnice, spre a-și putea împlini binecuvântata mistune pentru care a fost înființat.

Pentru toate acestea și pentru altele asemenea lor Vă rugăm, Inalt Prea Sfinție, să primiți asigurarea sentimentelor noastre de profundă grațitudine.

Inalt Prea Sfinția Voastră,

Cu toată rezonanța istorică a titlului ei, Eparhia noastră, în alcătuirea ei de astăzi, este destul de tinără: abia are un trecut de trei decenii. Totuși ea este bine înche-

ștată și prin cuvântul viu roștit în misiunile ce le întreprindem, după putință, în toate părțile Eparhiei. Această lucrare nu s'a întrerupt nici în cei patru ani de stăpânire horțistă, căci cei ce am rămas dincoace de culmea însăngerată a Feleacului am țipărit în acești ani peste 30 de cărți și broșuri de cușprins religios și o revistă de familie - răspândindu-le în multe mii de exemplare în mijlocul poporului înștat după cuvântul lui Dumnezeu și după slovă românească.

Suntem cel dintâi gata să încuviințăm că n'am făcut cât a trebuit, ci numai cât am putut. Totuși n'am fi sinceri cu noi înșine, dacă n'am mărturisit că conștiința datoriei împlinite, a rămas bogăția noastră. Că alta nu prea avem.

Dar unde-i lipsa mai mare, acolo-i mai imbelșugat și darul lui Dumnezeu. Numai cu ajutorul Lui ne-am putut împlini măcar în parte datorila. Și tot cu ajutorul Lui, trimis prin oamenii buni, nădăjdum să ducem la bun sfârșit și lucrurile încă netermínate (mă gândesc mai ales la această măreață, dar încă neîmpodobită catedrală, și la oripa cea nouă a localului Institutului nostru teologic) și să putem începe altele - spre slava numelui Lui și spre fericirea iubitului nostru popor credincios.

În numele clerului și poporului din cuprinsul Eparhiei Vadului, Feleacului și Clujului și al meu, în gădușii-mi, Inalt Prea Sfinție, să Vă înfățișez omagiul osebitei noastre cinștiri și al caldei noastre iubiri, mulțumindu-Vă pentru bucuria zilei de azi și rugându-Vă să binevoști a ne împărtăși tuturor binecuvântările Inalt Prea Sfinției Voastre.

Întru mulți fericiți ani!

FOILETON

CRĂCIUN

Peste satul ascuns sub geana pădurilor de fag, umbra inserării coboară treptat. Din văzduhul plumburiu neaua își cerne fulgii tremurători. Cășutele spoite cu alb strălucesc de curățenie, iar ici-colo... prin geamurile îmburate, se zăresc jicării de lumină.

E seara de Crăciun.

Pe ulițele întortochiate și străjuite de garduri cu uluci, copiii forfotesc gălăgioși. Își caută fiecare tovarășii de colind. O fată cu ochi de coare și cu obraji rumeni de sănătate trece dealungul drumului, ținând sub șorțul cusut cu înflorituri o sîtă învelită într'o față de masă. La ciftura ulței întâlnește o bunică, cu spînarea gârbovită de povara anilor.

- Bună seara lui Crăciun! - îi dă binețe fata. - În umbra inserării vocea ei cristalină picură ca un cînchet de clopoșel.

Bătrâna de oprește. Ridică privirea încet și zămbetul larg îi rămâne suspendat în șingurul dînte ce-i mai mal păstrează, diform și ruginit, din anii când... e-he... era și ea fată.

- Să știi, mătușă Vetă - surăde fata imperceptibil - că te așteptăm astă seară să ne colînzi.

- Am să viu, ghlocelul mătușii, că acasă n'am nici-o treabă. De-o vreme 'ncoace pe mine nu mă mai imbulzesc colindătorii.

În pasul sprinten de căprioară, fata se mistuie în umbra inserării.

În colțul buzelor zămbetul bătrânei mai stăruie. Știe baba ce știe, Lenuța e fată săracă, dar e cea mai harnică și cea mai frumoasă din sat. Ș'apoi, două brațe muncitoare prețuiesc mai mult decăt nu știu câte pogoane de pământ. Mama Vetă are un nepot... hm!... în seara de Crăciun se pun multe lucruri la cale. Își au și babele rostul lor.

Bătrâna se oprește. Își scutură de zăpadă sumanul învechit, apoi, cu zămbetul pe buze, continuă să-și plimbe încetșor bătrânețea spre casa nepotului, pe ulița învăluită în umbră.

O cumpănă de fântână scărțale prelung. Și în tăcerea ce stăruie o clipă, se aud frânturi de vorbe și șoapte.

- Hai, mă' Gheorghită, că ne-o iau alții înainte.

- Viu, mă' Vasilică, da stai o lecuță, că mi-s'a desnonodat noșța dela opincă.

La o porțită se ivește un băiețuș durduțu, îmbrăcat în sumănaș nou-nouț și purtând în cap o căclulă țurcană, sub care așa zisul „cap“ dispăre. Nu i se zărește decăt vârful nasului, prominent și gura țuguită. Bărbia i se pierde în gulerul sumănașului. Cu ambele mâini, băiețușul strânge în dreptul pieptului o „stea“ din veșcă de sîtă uzată, împodobită cu hărții de diferite culori.

În stratele noui, băiețușul se simte stîngherit. Își apasă căclula mișoasă pe ceafă, apoi să repede în drum. Împiedecându-se într'un bulgăr de pământ înghețat, cade în brânci. Dar cât ai zice „hop!“ e în picioare. Își apasă iarăși căclula pe ceafă și, verificând dintr'o privire fugară „steaua“, care se deranjase ca formă și aspect, în ciocnirea bruscă cu bulgării pământului, mai făcu câteva sărșituri și dispăru în ograda de peste drum.

Clipele trec... S'a întunecat și luminile străjuiesc acum la fiecare casă și bordel.

Lătratul întăritat al câinilor vestesc în sat că au pornit colindătorii.

În tăcerea nopții se aud frânturi de colînzi... Lerul Doamnei!acompaniate de sunet de viori și chitone de veselie.

În așteptarea colindătorilor, gazda casei stă

Cuvântarea I. P. S. Patriarh Iustinian

Prea Sfințite Nicolae,
Iubiții mei fii duhovnicești,

Întâi de toate vă cer scuze pentru faptul că, din pricini binecuvântate, n'am putut să vin până acum la Cluj, pe care doream atât de mult să-l văd și să vă văd, cu atât mai mult, cu cât Clujul a intrat adânc în istoria Bisericii noastre românești, prin faptul că aci s'au întrunit în ziua de 1 Octomvrie 1948, delegații celor 430 de preoți gr.-catolici, care au hotărât ruperea legăturilor cu Roma papală și revenirea la sânul Bisericii strămoșești ortodoxe.

Sunt așa de mulțumit când văd lângă P. S. Nicolae pe unul din inițiatorii marelui act al revenirii, pe P. C. Vicar Sabin Truția.

Trecutului de neînțelegeri dintre gr.-catolici și ortodocși i s'a pus capăt, și dragostea de frați își face drum între slujitorii altarelor românești, spre binele și propășirea Bisericii ortodoxe române.

Prea Sfințite Nicolae, aceasta se datorește în primul rând P. S. Tale. Se datorește caracterului blând, drept și bun, cu care Te a înzestrat Dumnezeu și dragostei care o ai pentru Hristos și Biserica Lui.

P. S. Tu ești un ierarh cu vederi largi, cu o cultură aleasă, cu o școală a disciplinei, atât de trebuincioasă unei bune conduceri a Eparhiei, și mai ești înzestrat dela Dumnezeu eu o sensibilitate sufletească față de învățătura lui Hristos, care te face să trăiești ceace propovăduiești.

Am văzut aceasta în timpul călătoriei noastre dela Moscova, Leningrad, Tiflis. Erai cel mai impresionat, până la lacrimi, dintre toți participanții, de credința pravoslavnicului popor rus. Această sensibilitate te face să treci cu ușurință peste greutățile și piedecile ce-ți stau în calea muncii din Eparhie și pentru consolidarea reîntregirii Bisericii noastre.

Iubiți credincioși,

P. Sf. Nicolae a anunțat unele din înfăptuirile Bisericii ortodoxe, săvârșite în ultimul an sub păstoria noastră. Adevărul e că ele se datoresc întregului Sfânt Sinod, în sânul căruia domnește o desăvârșită înțelegere față de toate problemele Bisericii ortodoxe, precum și față de noile metode de propove-

duire a învățaturii lui Hristos în mijlocul societății de azi.

Am ajuns la convingerea că nu putem întări credința ortodoxă numai prin moliftă, ci trebuie însușiri și cunoștințe teologice cât mai multe și mai adânci, trebuie să cunoaștem temeinic sf. Scriptură și învățătura Bisericii noastre.

Noile institute teologice au misiunea de a face față acestor cerințe, împreună cu întreg clerul, care va fi chemat din 5 în 5 ani la cursurile de îndrumare misionară, pentru reîmprospătarea cunoștințelor și însușirea noilor metode misionare. Aceste cursuri s'au dovedit atât de folositoare, după reîntregirea Bisericii noastre, mai ales aci în Ardeal. La aceste cursuri preoții se cunosc și se apropie sufletește și sunt lumuriți de profesorii Institutului teologic asupra problemelor de ordin social, economic și politic; asupra doctrinei pe care se razimă instituțiile de Stat din țara noastră.

Lămuriiți, preoții vor fi în sate, oameni de conducere, sfătuind poporul să se supună stăpânirii, dar să fie în același timp buni credincioși ai Bisericii, pentru binele întregului popor. Aci la Cluj avem o pildă vie pe P. S. Nicolae, care a stat alături de popor și în timpul celor mai grele suferințe. P. S. Sa este ecoul acestui popor de aci, susținând în fața Sf. Sinod revendicările Bisericii și poporului său. A cerut cu atâta căldură și stăruință înființarea Institutului teologic pentru nevoile sufletești ale poporului. Ruga P. S. Sale a fost ascultată și sunt foarte mulțumit, când P. S. Sa ne comunică faptul că Institutul teologic se dezvoltă și dă roade bune.

Prea Sfințite, îți mulțumesc P. S. Tale și poporului pentru frumoasa primire ce ne-ați făcut. Vizita aceasta este colegială și intimă; totuși constat cu deosebită bucurie că ne-a ieșit întru întâmpinare întreg clerul și poporul din Cluj. Va rămânea această bucurie adânc săpată în inimile noastre și ne vom aduce mereu aminte, în rugăciunile noastre, de P. S. Ta și de poporul drept-credincios de aici.

Cunoaștem toate nevoile și strădania pe care o depuneți pentru luminarea, prin cuvânt și scris, a poporului, precum și greutățile ce le aveți de întâmpinat, dar suntem cu

nădejdea în Dumnezeu, care, atunci când lipsa e mai mare prisosește darul Său.

Prea Sfințite, porți numele marelui ierarh Nicolae și te-ai strădui să urmezi întru totul acestui mare ierarh. Dă-ne voie și nouă ca împreună cu clerul și poporul să Te felicităm de ziua numelui și să-ți urăm o păstorie din cele mai îndelungate și cu roade alese. Să Te învrednicești de cât mai multe bucurii și cât mai puține neazuri.

Iubiți credincioși,

Cu prilejul acestei vizite vreau să vă vorbesc și de altceva. Cunoaștem cu toții istoria Bisericii românești de aci din Ardeal, suferințele și încercările ei. Cu toate atacurile statului politic papal, clerul și poporul a rezistat timp de 250 de ani, așa încât unitatea sufletească nu s'a spart. Vreau să dau o lămurire: când vorbim de statul politic papal, nu ne gândim la Biserica romano-catolică nici la credincioșii săi, fiindcă noi nu urmărim să răpim credința altora, nu silim pe nimeni să-și răsească legea.

Neamul nostru n'are pe conștiință niciun păcat de silnicie, Biserica ortodoxă n'a răvniț la legea altora, ci doar și a apărât legea sa, și a cerut altora să i-o respecte, așa cum o respectăm și noi pe a altora.

Dar noi știm că dușmanul ortodoxiei, statul politic papal, organizează și astăzi atacuri contra Bisericii ortodoxe și a ierarhilor ei, colportând șvonuri și calomnii, mai ales dela reîntregirea Bisericii în-coace.

Fiindcă asemenea atacuri găsesc trestii bătute de vânt, mai ales în Nordul Ardealului, țin să vă atrag luarea aminte că noi cunoaștem atacurile și insinuările lor, dar vom da luptă deschisă cu statul politic papal, cu acel stat care a neglijat Evanghelia lui Hristos, și-a pus o ca paravan, din dosul căruia luptă împotriva altor credințe și popoare.

Suntem în luptă nu de astăzi, ci de peste 500 de ani. Noi nădăjdăm că în scurtă vreme vom realiza multe din revendicările de veacuri ale Bisericii noastre. Cei ce ați fost părtași la șvonuri să nu vă clătinați în credința ortodoxă și în ierarhia Bisericii ortodoxe. Noi înțelegem să întărim Biserica ortodoxă și credința noastră ortodoxă, închegând neamul nostru românesc, cu convinge-

rea că punem la temelie R. P. R. cea mai puternică piatră.

Iubiți credincioși,

Biserica ortodoxă n'a avut revendicări politice, nu ne preocupă chestiunile politice, numai întru cât vin în atingere cu trebile noastre bisericicești. Poporul, prin reprezentanții săi, își rânduește treburile sale politice.

Pe noi ne interesează dreapta noastră credință. Singura cetate ce trebuie să o cucerim este sufletul omului: spre această cetate tinde toată strădania noastră. Când am cucerit pentru Dumnezeu sufletul unui om, am cucerit o cetate; când preotul a reușit să câștige pentru Hristos sufletul unei parohii, a cucerit o comunitate; când Episcopul a câștigat sufletul Eparhiei, în acel moment el este domnul și stăpânul acelei cetăți.

P. S. Episcop Nicolae este cuceritorul cetății Clujului. Faptele sale dovedesc acest lucru.

Noi recunoaștem că între doctrina creștină și doctrina marxistă există contradicții, dar avem atâtea puncte de contact pe teren social, urmărind înfrățirea oamenilor și buna lor stare.

Dușmanii noștri ar vrea să ne vadă în conflict cu conducerea Statului, dar nu se va întâmpla aceasta.

V'am dat aceste lămuriri, căci aci sunt mulți agenți ai dușmanului, cari urmăresc învrăjbirea noastră și răscolirea ranelor sufletești. Trăim însă cu speranța că toate se vor vindeca, cu toată dorința dușmanului, de a sângera mai departe.

Noi cunoaștem șvonurile și unelțirile de care se servesc, dar suntem trezi, ne apărăm credința, suntem gata să smulgem neghina, pe care o seamănă dușmanul între noi, ca să nu mai fie cu puțință o nouă spărtură în unitatea credinței noastre.

Vă fac un călduros apel, să convingeți pe cei care caută să zădărnicească unitatea noastră religioasă, că urzirea lor este zadarnică și că sunt în slujba dușmanului neamului și Bisericii noastre.

Biserica ortodoxă n'are același drum cu dușmanii patriei și noi trebuie să ne străduim să păstrăm unitatea noastră creștinească și românească.

Vă rog să atrageți luarea aminte, celor ce se pun în calea întăririi Bisericii noastre, să se păzească, ca nu cumva la bătrânețe să fie

la masă, gustând câte-un păhar cu vin, sau țuică, în tovărășia prietenilor din vecini. Gospodina deretică prin casă, iar bătrânii stau pe lângă vatră, povestind despre mersul vremii și reîmprospătând din când în când focul cu câteva vreascuri.

În tinda cășii se aud șgomote de pași. Câșta va copli se opresc în ușă, întrebând, cu voci amorțite de ger:

- Veseliți-ai gazdă!

Căsenii răspund: Veseli!

Coplii intră sfoși și încep colinda.

- Colo 'n poarta raiului, paște turma tatălui...

Incurcându-se, încep să se ghiontească.

- Zi tu Mîtruș!

- Ba zi tu Ioane!

Dar tace și Mîtruș și Ion, fiindcă s'au încurcat și ei.

Căsenii rād, înveseliți. Coplii pleacă capul, rușinați. Bătrânii intervin: - Lăsați-l în pace, că s' degerați de frig; mânca-l-iar moșul.

- Haideți la bunica, să vă dea câte-un măr.

Impărțindu-le daruri, gospodina îi întreabă pe unii:

- Tu ai cui ești?

- A lui Nicolae a Vetii.

- Dar tu, prichindelule?

- Al Mariei lui Năstase.

- Dar tată n'ai?

Copliul pleacă iarăși capul în pământ.

- Tata a murit în războiu.

Tăcere...

Ochii căsenilor strălucesc în lacrimi. Bunica își duce pe furis năframa la ochi, iar moșul de lângă vatră lovește cu cleștele un tăciune.

Coplii pleacă mulțumiți. Mîtruș al Mariei lui Năstase de-abia își mai poate țări traista do-
lofană, care îi atarnă până la călcăte.

În urma lor apar alții, mai răsăriți cu „ștele” și „Irozi”. Ei cântă pe melodia moștenită din bătrâni colinda: „Steaua sus răsare, ca o taină mare...” amintind numele crailor-magi, Gașpar, Melchior și Balthazar.

Dar cel mai prețuții dintre colindători sunt flăcăi, cari sunt așteptați până în zori, mai ales în casele unde se găsesc fete de măritat. Gospodina sau fata, așează pe masă un colac frumos și rumenit, din grăul cel mai curat, apoi groșta pentru jocul fetei și o garafă cu vin, sau țuică. După colinda obișnuită, vătaful flăcăilor le face gazdelor și fetei urări de sănătate și noroc.

La casa Lenuței, fata cu ochi de cloare, feciorii colindători au nimerit târziu, spre miezul

noptii. Era de față și mama Vetă. Știa ea ce știa! Și când o văzu pe fată prinsă în joc cu un flăcău volnic și oacheș, pe fața ei plină de sbărcituri înflori un zâmbet, care stăruia mereu, suspendat în singurul dinte, diform și ruginit, ce-l mai păstra din anii când... e-he!... era și ea fată.

Flăcăii pleacă, în chiote de veselie și sunet de vioară. Mai au încă multe case de colindat. Lenuța oftează, petrecându-i cu ochii prin întunecul besnă. A plecat și mama Vetă.

E târziu în noapte, dar luminile din sat străjuiesc mereu.

În pacea nopții se pornește de-odată un cântec răgușit de cocoș. Un altul îl îngână, mai departe, tot mai departe, apoi cântecul se pierde ca o legănare ușoară de basm.

Din văzduhul negru ca păcura, neaua se cerne mereu.

E miezul nopții. E linișe și pace!

Dar în tăcerea adâncă ce stăruie o vreme, de aci-colo mai răzbat pe aripele vântului pribeag frânturi de colinză:

Lerui Doamne! și Florile dalbe!...

Prot. SABIN TRUȚIA

stigmatizați pentru acțiunea lor dăunătoare înfrățirii tuturor Românilor.

Vă mulțumesc că ați venit să cunoașteți ce gândim noi în problemele religioase și bisericești. Vă mulțumesc și pentru munca de lămurire ce veți întreprinde pentru aducerea tuturor fiilor neamului nostru sub acelaș acoperământ al Bisericii noastre străbune.

In nădejdea aceasta vă binecuvântează din toată inima și vă doresc să vi se împlinescă rugăciunile înălțate către Domnul spre binele, fericirea și mântuirea sufletelor voastre.

In ziua de 8 Dec. I. P. S. Patriarh însoțit de P. S. Nicolae al Clujului și P. P. C. C. Consilieri patriarhali: Gheorghe Maior, Gheorghe Vintilescu, Alexandru Săvulescu, Atanasie Preda, P. C. Inspector patriarhal Alecu Ionescu, Secretar patriarhal Nițșor Cazacu, Dl Director al administrației patriarhale I. Modoran, P. P. C. C. Consilieri ai Arhiepiscopiei Bucureștilor: Dumitru Cristescu, Dr. Gheorghe Soare, Gheorghe Pașoi și Simion Neaga, a făcut o vizită la Mănăstirea Nicula, jud. Someș, iar la întoarcere în Cluj, Șefilor cultelor din localitate.

La ora 13^{1/2}, I. P. S. Patriarh a făcut o vizită Institutului teologic, fiind întâmpinat de Profesori și Studenți.

Cuvântul de bun sosit îl rostește P. C. Rector Dr. Liviu Munteanu.

I. P. S. Părinte Patriarh,
P. S. Stăpâne,
P. C. Părinte,

Pentru Institutul nostru dela Cluj, atât de mult dorită și așteptată vizită a I. P. S. Voastre Imprimă zilei de azi ceterul unui praznic, iar pentru noi personalul didactic, administrativ și studenți, un prilej de sinceră bucurie. Noi avem conștiința vie a paternității alor două figuri reprezentative ale vieții noastre religioase și politice. E paternitatea I. P. S. Patriarh Iustinian și paternitatea Dlui Ministru al Cultelor Prot. Stanciu Stolan.

Din voința lor a luat ființă Institutul dela Cluj, vlăstar nou crescut din cenușa alor 4 Academii teologice ortodoxe și 2 unite.

Acest dar al înțelepciunii părintești, este pecetea marelui act istoric al revenirii fraților la sânul bisericii strămoșești, cu mari rosturi de rodire în sudarera unității, în intensificarea vieții creștine pe plan doctrinal, moral și social, în încheierea fraternității pe temelul iubirii creștine dintre diferite naționalități, cari conlucră azi sub regimul de largă democrație populară, la consolidarea și propășirea Republicii noastre, în apărarea ortodoxiei la granița apuseană, unde se face contactul ortodoxiei cu cele două mari confesiuni creștine ale apusului, catolicismul și protestantismul.

Nu ne este permis a trece cu vederea că în grija părintească ce ne-ați arătat a avut importanță înțeleaptă hotărâre a I. P. S. Voastre, de a ne da de tutore și patron pe P. S. Episcop al Clujului, Episcopul profesor cunoscător al problemelor școlare, care zi de zi ne-a sălătuț, incurajat și îndemnat

la muncă. Săptămânal lăsându-și îndatoririle oficiale de arhieru a colaborat în mijlocul studenților noștri la catedră propovăduind cuvântul evanghelic.

Datoria noastră azi, când ne vizitați la noi acasă, este să vă mulțumim cu recunoștință pentru toate jertfele făcute, pentru dragostea cu care ne-ați îmbrățișat, pentru încrederea pusă în noi. Văzându-ne realizările să vă bucurați cu bucuria părintelui, care constată că n'a trudit în zadar.

Înfățișează apoi situația Institutului la deschiderea cursurilor din anul 1948 și cea de astăzi precum și roadele muncii unui an întreg, atât în cadrul Institutului cât și la Cursurile de îndrumare preotească și afirmă: „La aceste cursuri am reușit să spargem tradiționalul separatism eparhial transilvănean, pornind o apropiere mai mare în rândurile preoștilor ardeleni, crescută în atâtea Academii și atâtea mentalități provinciale; am dat un impuls proaspăt misionarismului, ce a pornit a fi activ pe dublu plan religios și social. Tot la aceste cursuri s'a continuat acțiunea de sudură în rândurile preoștilor, aducând la numitor comun cultura catolică cu cea ortodoxă. Centrul Cluj a concentrat preoșii noul și vechi ortodocși la paritate numerică.

Am urmărit indeaproape ideea înfrățirii popoarelor conlocuitoare și conlucrătoare din iubita noastră țară. Nădăjduim că această problemă nu se pune atât de acut ca în Transilvania de Nord, pământul disputat atât de mult în trecut de cele două popoare majoritare cari îl populează, din care pricină atâtea neînțelegeri, revolte și vărsări de sânge.

În propovădania înfrățirii pe temelul iubirii creștine, cele două popoare conlocuitoare trebuie apropiate. Am pornit acțiunea cu promițătoare rezultate prin organizația sindicală a celor două Institute teologice din Cluj într-o unitate de străduințe. Și dacă unora li se pare în primele ședințe ceva bizar, azi găsim că este firesc și normal. Am discutat la început probleme profesionale, naționale și politice în două limbi. Azi ne înțelegem într-o singură limbă. Dela zi la zi ne cunoaștem tot mai mult și constatăm cu toții că viața comună ne confruntă cu probleme comune, că flecare, aparținând altor neamuri, avem și calități și defecte, ne împurmutăm calitățile și luptăm împotriva defectelor, lucrăm pentru marea împărăție a lui Dumnezeu, în care nu mai este elin, iudeu și barbar, ci toți, una în râvna după mai bine.

N'am uitat însă că suntem un bastion al culturii ortodoxe pe granița încrucișării culturii alor 3 mari confesiuni creștine.

Cuvântul nostru de învățătură răsună puternic, de pe amvon și catedră, în întruniri și conferințe, apărând patrimoniul genuin al ortodoxiei moștenit direct dela Mântuitorul.

Am inițiat un cerc de studii în care drept prim obiectiv ne-am fixat pregătirea și editarea unui Lexicon teologic ortodox, o lucrare de care biserica noastră simte cea mai mare nevoie, o lucrare de cultură ortodoxă, care să stea la îndemâna oricui.

Pe plan intern am înaintat pas cu pas cu nevoile crescânde printr-un de dezvoltarea Institutului. Serviciul nostru administrativ nu s'a lăsat nici el întrecut.

Avem azi o bibliotecă de 18.000

voluma și pe cale de a se îmbogăți în continuu.

Prin ajutorul neprecupețit al Dlui Ministru Stanciu Stolan ne-am recuperat localul de învățământ, l-am înzestrat cu cele necesare.

Din ajutorul I. P. S. Voastre vom

Răspunsul I. P. S. Patriarh Iustinian

Păr. Rector a avut bunăvoința să mă scutească de sfaturile pe care urma să vi le dau la aceasta dintâi întâlnire a noastră.

Imi mărturisesc sincer surpriza, constatând că aceleași gânduri și preocupări dela celelalte Institute teologice se cultivă și la Cluj. Dar marea mea bucurie este auzind rostindu-se asigurările Păr. Rector că țărățelele, care des-părțeau eparhiile și provinciile au dispărut.

Acest lucru l-am avut în vedere, când am dat Bisericii ortodoxe o organizație unitară, când am creat aceste Institute. Sf. Sinod a hotărât să se termine odată cu aceste mici republici bisericești, care au existat în trecutul apropiat al Bisericii noastre.

Poate că la aceasta au contribuit și unele învățăminte ale trecutului, dar și noile orientări de viață socială, noile așezări sociale și noul Duh de viață, care cere mai multă dragoste între fiii aceleș țări.

Institutul teologic dela Cluj are un rol foarte important, fiind la granița de Vest. Aici Institutul teologic poate dovedi că înțelege spiritul cel adevărat al vremurilor și că profesorii și studenții sunt puși în fața unor probleme grele, de a adânci sensul unor chemări mari pentru pacea și buna înțelegerea dintre fii Bisericii.

In Institutul teologic se formează misionarii păcii și dra-

face posibilă adăpostirea, în cel mai scurt timp, a încă 80 de studenți și preoți cursivi.

Vă mulțumim de tot sprijinul dat și vă asigurăm că ne vom face și pe viitor datoria pe deplin.

gostei dintre toți oamenii. Noi înțelegem să întărim și să apărăm credința noastră, dar respectăm credințele altora și nutrim duhul frăției creștine.

Mi-a plăcut mărturisirea Păr. Rector, că în acest spirit sunt educați studenții. Eu vă îndemn la o muncă și mai încordată, fiindcă noi sarcini vă așteaptă, anume să adânciți și mai mult cercetarea sufletului omenesc și să răscoliți până în adânc sufletul poporului, să distrugeți buruienile, cari au făcut atâta rău neamului.

In toată munca noastră vom avea tot sprijinul guvernului nostru, fiindcă atâtea vreme cât suntem pe linia năzuințele poporului nostru, vom avea toată înțelegerea.

Cât privește Institutul teologic, cunoscând munca ce o depun aci profesorii și studenții, vă veți bucura de un sprijin și mai larg atât din partea guvernului cât și a noastră.

Binecuvîntează roada muncii și vă urez un spor și mai mare, sănătate deplină și înmulțirea acestor strădăni, pentru binele Bisericii și patriei noastre.

După recepție și masa comună, oferită I. P. S. Patriarh, însoțitorilor și reprezentanților autorităților locale, I. P. S. Patriarh își continuă călătoria misionară la Oradea.

Pr. OLIMPIU T. BUCIN

FAPTE DIN FPARHIE

Prea Sfințitul Episcop Nicolae în ținutul Bărgăului

Duminecă 20 Nov. a. c. după Vecernie este primit Prea Sfințitul Episcop Nicolae în parohia Prundu Bărgăului, de poporul credincios, în frunte cu Prot. Gavil Relea. Proposind aici Prea Sfinția Sa, luni dimineața la ora 9, însoțit de Prot. G. Relea și diacon Leon Bândilă, este condus de banderul de călăreși până în fața bisericii din Mușrenii Bărgăului, unde este întâmpinat cu sf. Evanghelie și Cruce, în sunetul clopotelor, de soborul preoștilor din tract, în frunte cu P. C. Prot. stavr. Ioan Rușdea, Insp. eparhial care urează bun sosit înaltului Ierarh, exprimând bucuria credincioșilor veniți în număr așa de mare întru întâmpinarea Prea Sfinției Sale, de a avea în mijlocul lor pe arhipăstorul, ca să le sfințească biserica.

Prea Sfinția Sa răspunde arătând bucuria sufletească ce simte văzând acest popor credincios, care ține la credință și datinele noastre strămoșești.

A urmat însemnatul act al sfințirii frumoasei biserici, zidite în 1912-1914 prin strădania și osârdia bunilor creștini, continuându-se cu sfânta liturghie arhierască, săvârșită de Prea Sfinția Sa înconjurat de un sobor de 16 preoți.

A urmat cuvântarea Prea Sfințitului Episcop Nicolae de un cuprins plin de învățătură duhovnicească, arătând întreita sărbătoare pentru care ne-am întrunit aci slujitorii altarului.

1. Sărbătoarea „Intrării în Biserică a Marelui Domnului”.

2. Al doilea praznic ni l-a prilejuit acest frumos lăcaș, ridicat în 1914 care nefiind sfințit de arhieru, acum s'au așezat Sf. Moaște în sf. Prestol pentru a se săvârși sfințele slujbe.

3. Iar în al treilea rând prăznuim întrunirea preoștilor din acest tract, pentruca să ne revizuiam activitatea din ultimul an, să îndreptăm greșalele și să crolim noi planuri pentru activitatea din viitor pentru slujitorii altarului. Avem datoria, pentru a împlini cuvântul Sf. Apostol Pavel „Să propovăduim cuvântul Domnului cu vreme și fără vreme”, și astfel și noi dăm Slavă lui Dumnezeu, că ne-a invrednicit să propovăduim cuvântul Lui.

Să lucrăm pentru a avea cugetul împăcat, că am făcut tot ce ne era în putință spre binele poporului credincios.

Rugăm pe milostivul Dumnezeu să ne întărească unitatea credinței, pentruca, cu nimic nu este mai tare un popor decât atunci când este unitar în credință, ea dă țările și trănicle neamului nostru.

Nu ne-a fost greu să facem slujba împreună la acelaș altar și cu frații decurând reveniți, pentruca avem aceeași credință, aceeași învățătură, aceleași sf. Taine și cărți de rugă.

Mă bucură faptul că văzând alipirea strânsă a poporului față de Biserică și manifestarea credinței lui,

Colindele noastre

(Continuare din pag. 4)

cu melodia, accent ect. toate dându-le un farmec deosebit de atractiv.

Colindele, potrivit conținutului lor, le împărțim în religioase și sociale sau lăsești. Cele religioase sunt producții epice în versuri de origine literară, al căror subiecte sunt în legătură cu nașterea, viața și moartea lui Iisus Hristos. Cele lăsești sau sociale având un caracter mai mult liric sunt adaptate după situația aceluia în fața căruia se cântă.

Colindele sunt produse ale expresiei spontane, sentimentale, cu mai puțină calculație sau gândire, prezentând o comoară sau un tezaur nepuizabil al poporului nostru. În ele se revelează s'au reflectează adeseori starea socială, din care cauză într-o oarecare măsură putem cerceta cu ajutorul lor chiar și trecutul stării sociale a poporului nostru cu suferințele sau dorințele lui.

Iată spre exemplu o colindă semi-religioasă din județul Maramureș, care conform textului ei pare a fi din timpul feudalismului sau iobăgției, sunând astfel:

Coborât-a, Coborât-a,

(Refren: dragă Ileană)

Coborât-a pe pământu,
Dumnezeu cu Petru sfântu,
Ca să văză și să crează,
Ce fac domni cu iobagiți,
Și bogății cu săraciți.

(Refrenul se repetă după fiecare șir)

Dialog: „Bună ziua boferi mari!
Mulțam vouă cerșitori!
Gata-i prânzu să-l prânzim?
Gata, gata nu-i de voi!
Se luară, se duseră,
Bună ziua muncitori!
Mulțam vouă călători!
Gata-i prânzu să-l prânzim?
Gata, gata pușintel,
Nu ne-om ajunge cu ei“.
Și mâncară cât avură... etc.

Potrivit cu subiectul s'au elementul lor, colindele religioase se pot clasa după cum textul lor este luat din:

- Vechiul Testament,
- Noul Testament,
- Viețile sfinților,
- Cărțile populare apocrife, apocalipsuri,
- Mitologie; ori o împărțire după alt criteriu.

Adeseori găsim în una și același colindă elemente distincte ca: *mitologii păgâne*, împrumutări din *literatură scrisă* și elemente izvorite din psihologia poporului.

Construcția colindelor, spre deosebire de alte cântări bisericesti, este simplă, arhaică, dar are multă variație în ritmuri și mai ales schimbarea deasă de măsură, așa numita „*polimetrie*” îi dau un farmec melodic deosebit de plăcut și atrăgător.

O particularitate specifică a colindelor este însuși „*refrenul*”, care constă din repetarea unui vers, a unei fraze ori două fraze muzicale sau unui motiv scurt, după fiecare strofă, având variate forme și texte ca: „*Domnului Doamne*”, „*florile dalbe*”, „*Măruț mărgăritor*”, „*Lerului Doamne*”, „*Florile's dalbe de măru*” etc. al căror înțeles se interpretează sub diferite forme.

În muzica bisericască afară de polileu și pripelele dela Sărbători nu avem „*refrenuri*” asemănătoare colindelor, al căror melodie simplă dar frumoasă nu se încadrează între melodiile diferite și complicate bisericesti.

În interesul colectării și păstrării acestui gen al folklorului nostru muzical religios, este de datoria morală a preoților ca, să și dea cu bunăvoință tot concursul lor posibil pentru salvarea la timp a acestor comori spirituale ale poporului nostru fie prin culegerea lor pricepută și directă, fie stând cu prevenire în ajutorul colectorilor folkloriști.

Prof. Dr. V. PETRAȘCU

carl sunt semne a trăiri credinței și prin această alipire și împreună lucrare a tuturor. V'ați lipit cu toată nădejdea de sf. Biserică dovadă împărțirea multora cu sf. Taine.

Vă fericesc și vă zic să stați și mai departe în credința noastră strămoșească. Creșteți-vă copii în învățătura bisericii, căci prin ea îi apărați de rătăcirii.

Bunul Dumnezeu să vă ajute pentru ca să vă faceți datoria față de Dumnezeu și față de scumpa noastră Patrie și conducătorii ei, așa cum ne-a învățat Biserică de 19 veacuri, ca să dăm ceea ce este a lui Dumnezeu, lui Dumnezeu. Să ne îngrijim și de cele pământești cari sunt necesare trupului, dar mai ales de cele sufletești și imbrăcămintea lui, pentru ca la judecată să putem sta cu sufletul curat și împăcat că tuturor le-am făcut toate pentru ca pe toți să-i dobândim pentru împărăția cerească.

Impărtășindu-le arhieresti binecuvântări incheie sf. slujbă arhierască.

A urmat conferința preoților la casa parohială, unde spre bucuria înaltului Ierarh, toți preoții au fost prezenți.

P. C. Prot. G. Relea prin cuvintele alese exprimă bucuria clerului de a avea în mijlocul lor pe Prea Sfințitul Episcop Nicolae.

Prea Sfințitul Episcop Nicolae a ratat scopul conferințelor preoțești. Prin conferințele pe protopopiate de plasă, ne regăsim iarăși toți frații împreună. Prin acestea facem constatările după un an de reintregirea

Bisericii, pentru a se programa activitatea noastră pe viitor, cât și pentru a cunoaște modul cum s'a achitat fiecare preot de una din primordialele îndatoriri ce are preotul de a catehiza tinerimea. Pentru că după cum vom crește copiii așa îi vom avea de credincioși, așa vom avea organizate parohiile, protopopiatele și întreaga Biserică după vrednicia slujitorilor la sf. Altare.

C. Preot Vasile Cengher din Petriș, în dezvoltarea primei teme a rată constatările sale:

1. Sufletul neamului același a fost pretutindeni. Poporul din enorii n'a cunoscut nici nu a primit altă lege, ci a păstrat curată legea ortodoxă strămoșească, legea românească.

La discuții fiecare preot semnaleză constatările din parohia sa prin care se aduc prețioase contribuții pentru rezolvarea problemei.

Tema II-a asupra Catehizației o expune Pr. I. Suciu, arătând că un deosebit indemn am primit în activitatea noastră prin circularele, pastorale și indemnurile părințești ale Prea Sfințitului Episcop Nicolae.

Prea Sfința Sa Episcopul Nicolae arată că este îmbucurător faptul că din toate expunerile reiese că:

1. Reintregirea Bisericii a fost primă de popor nu ca ceva nou și neobișnuit, pentru că el a fost unitar și statornic în credința strămoșească întotdeauna.

2. De vrednicia preotului depinde a duce poporul spre păstrarea legii strămoșești.

3. Purtarea frățească a preoților va contribui la întărirea unității de

credință spre binele neamului.

4. Colaborarea cu autoritățile locale pentru ca să putem da confor în învățături Scripturii: „Ce e a Cezarului, Cezarului și ce e lui Dumnezeu, lui Dumnezeu”, pentru întărirea patriei noastre pământești și dobândirea celei cerești.

5. Conferința stabilește: a) Catehizarea tinerimii să se facă regulat după un orar, în tot protopopiatul care se va anunța autorității bisericesti și va fi completat prin:

- Predici catehetice,
- Pastorația individuală.

Conferința s'a încheiat prin cuvântul Prea Sfințitului Episcop Nicolae plin de învățură, indicând drumul luminos al pastorației pentru slujitorii altarelor, respectând învățăturile Mântuitorului și legile țării.

Prot. I. RUȘDEA

BISERICESTI

PERSONALE. Tuturor Preacucernicilor protopopi și preoți cari m'au cinstit cu bunele lor urări de Sf. Nicolae, le trimit pe această cale caldele mele mulțumiri și arhieresti binecuvântări.

† NICOLAE

episcopul Clujului

Sărbătorirea zilei de Sf. Nicolae

Praznicul marelui Ierarh Nicolae a fost sărbătorit după datină. În catedrală s'a săvârșit sf. Liturghie arhierască, predica zilei rostindu-o P. C. Vicar Sabin Truța.

După sf. Liturghie PP. CC. preoți dela Centrul Eparhial și dela parohii, precum și reprezentanții intelectualității clujene, au prezentat, în salonul Reședinței, P. S. Nicolae, omagii și felicitări, prin rostul Păr. Vicar, de ziua numelui, dorindu-i păstorire îndelungată și fericită, spre binele Bisericii și poporului din de Dumnezeu păzita Eparhie a Clujului.

Răspunzând, P. S. Nicolae își arată bucuria ce o simte ca păstor sufletesc, văzând dragostea cu care este inconjurat de cler și popor, și cere binecuvântarea bunului părinte ceresc, peste strădanțiile tuturor.

Viața duhovnicească e tot mai vie la Catedrala noastră Episcopală. Sfințele slujbe sunt cercetate de tot mai mulți credincioși, în deosebi „*Paraclisul*” de Miercuri seara și „*Acatistul*” de Vineri seara.

— În ultima vreme P. S. Nicolae a hirotonit pentru trebuințele Sf. Episcopii și a diferitelor parohii următorii diaconi: Nicolae Gr. Nicolescu, Remus Vălean, Anghel Miclea, Dumitru Gheorghe, Mircea Munteanu, Ioan Brîe, Aurel Sepețean, Ioan Brănar, Petre Toaxen, Lucian Negru și Ilarion Butcure Ierodiacon.

Intru preoți au fost hirotoniți: Vasile Chejan, Cornel Petreș, Leon Leonte, Ilie Gh. Popescu, Gheorghe Bușu, Ilie Iacobescu și Mihail Goia Ieromonah.

— În toamna aceasta s'au făcut reparații la Catedrala Episcopală, în valoare de 312.000 lei, vopsindu-se acoperișul de tablă și s'au curățit și îndreptat stricăciunile dela ornamentele exterioare din piatră.

† Preotul George Căzan

a încetat din viață în ziua de 8 Noembrie a. c., în frunța comună mureșeană Filea, pe care a păstorit-o cu deosebită vrednicie vreme de 50 de ani, în vârstă de 72 ani.

Pentru deosebita sa activitate păstorească și culturală desfășurată în comunele Filea, Petriș și Bistra, a fost distins încă din anul 1923 cu dreptul de a purta brâu roșu.

Prin firea sa blândă și înfima sa caldă s'a făcut iubit nu numai de îndurerata-i fiică Lucreția, căsătorită cu tânărul cărturar al platurilor mureșene, Prof. Dr. Vasile Netea, ci de toți acela pe care a păstorit, precum și de toți cei cari l-au cunoscut.

Gazeta noastră își împlinește o pioasă îndatorire, făcând pomenire, în coloanele ei, despre vrednicia unuia dintre slujitorii pilduitori ai Bisericii din de Dumnezeu păzita Eparhie a Clujului, de care a ținut până la noua arondare a Eparhiilor.

Redacția.

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 7067/1949.

Concurs repetit

Se publică concurs repetit cu termen de 14 zile pentru următoarele parohii rămase vacante dela primul concurs publicat în „*Re-nașterea*”.

- Tractul Aghreș, jud. Cluj: Parohia Ticu clasa III.
- Tractul Apahida, jud. Cluj: Parohia Bărâ clasa II, Juriul de Câmpie clasa I.
- Tractul Gilău, jud. Cluj: Parohia Finișel, clasa II.
- Tractul Bărgău, jud. Năsăud: Parohia Mureșeni-Bărgăului, cl. I.
- Tractul Năsăud, jud. Năsăud: Parohia Runcul Salvei, clasa III.
- Tractul Rodna, jud. Năsăud: Parohia Șanț 2, clasa I.
- Tractul Chiochiș, jud. Someș: Parohia Sucutard, clasa II.
- Tractul Beclean, jud. Someș: Parohia Dumbrăvița, clasa II.
- Tractul Băbdiu, jud. Someș: Parohia Vad, clasa II.
- Tractul Câmpeni, jud. Turda: Parohia Albac 2, clasa II.

Doritorii de a ocupa una din parohiile amintite, își vor înainta cererile — însoțite de actele legale — Ven. Consiliu Eparhial și cu prealabila incuviințare a Episcopiei se vor putea prezenta în parohie, spre a face cunoștință cu credincioșii.

Salarizarea se va face numai după recunoașterea încadrării din partea Onor. Minister al Cultelor.

Cluj, la 13 Decembrie 1949.

Episcop Șeful Serviciului
NICOLAE Prot. P. Șendrea

Tuturor abonaților și colaboratorilor folii noastre le urăm sărbători fericite.

REDACTIA

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj